

אִפִּיק כָּל אֵינוֹן נִשְׁמָתִין וְאֶתְעַבְרַת נִוקְבָא, כְּלֵהוּ
 קַיִימִין לְגוּ בְּקוֹרְטָא דְלְגוּ בְּסִטּוֹ קוֹרְטָא.

וְכֵן סִיְהָרָא אֶתְפָּגִים בְּתֵהוּא סְטָרָא דְתוּיָא בִישָׂא,
 כְּדִין כָּל אֵינוֹן נִשְׁמָתִין דְנִפְקִין, אִף עַל גַּב
 דְכְּלֵהוּ דְכִיִּין וְכְּלֵהוּ קְדִישִׁין, הוּאִיל וְנִפְלוּ בְּפָגִימוֹ,
 בְּכָל אֵינוֹן אֶתְרִי דְמָטוּ אֵינוֹן נִשְׁמָתִין כְּלֵהוּ אֶתְפָּרוּ
 וְאֶתְפָּגִימוּ בְּכַמְהָ צַעְרִין בְּכַמְהָ כְּאִבּוֹן, וְאִילִין אֵינוֹן
 (נִשְׁמָתִין וְאֶתְרִין) (נִיָּא נִשְׁמָתִין דְאֶתְרִין דְפָגִימוֹ) דְאֶתְרֵי בְּהוּ קְדִישָׂא
 כְּרִיד הוּא לְבָתֵר דְאֶתְפָּרוּ, וְאִף עַל גַּב דְנִשְׁמָתִין
 בְּעַצְבּוֹ וְלֹא בְחֵדוֹן.

רְזָא דְמִלְהָ שְׂרִיִין כְּגוֹזָא דְלְעִילָא גּוּפָא אֶתְפָּגִים,
 וְנִשְׁמָתָא לְגוּ כְּגוֹזָא דְלְעִילָא, וְדָא כְּגוֹזָא
 דְדָא, וּבְגִין כְּךָ אֵלִין אֵינוֹן דְבַעֲיִין לְחֵדְתוּתִי
 בְּחֵדְתוּתָא דְסִיְהָרָא, וְעַל אֵלִין כְּתִיב, (ישעיהו טו) וְהָיָה מִיַּדִּי

לשון הקודש

כְּאִבּוֹן, וְאֵלוּ הֵם [נִשְׁמָתוֹת וּמְקוֹמוֹת] וְנִיָּא
 נִשְׁמָתוֹת שֶׁל מְקוֹמוֹת שֶׁל פָּגִים [שְׁמֵתְרָצָה בְּהֵם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אַחֵר שֶׁנִּשְׁפָּרוּ, וְאִף
 עַל גַּב שֶׁהַנִּשְׁמָתוֹת בְּעַצְב וְלֹא בְשִׂמְחוֹת.
 סוּד הַדְּבָר שׁוֹרִים כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, הַגּוֹף
 נִפְגֵּם, וְהַנִּשְׁמָה בְּפָגִים כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה,
 וְזֶה כְּמוֹ זֶה. וּמִשׁוֹם כְּךָ אֵלוּ הֵם
 שְׂצָרִיכוֹת לְהִתְחַדֵּשׁ בְּהִתְחַדְּשׁוֹת
 הַלְבָנָה, וְעַל אֵלוּ כְּתוּב (ישעיהו טו) וְהָיָה

שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא, מוֹצִיא כָּל אוֹתָן הַנִּשְׁמָתוֹת
 וְהַנְּקֵבָה מִתְעַבְרַת, כְּלָם עוֹמְדִים בְּפָגִים
 בְּחֵצֵר לְפָגִים מְחַצֵּר מְצַפֵּה שְׂמִיחִים.
 וְכִשְׁחֻלְבָּנָה נִפְגַּמַת בְּאוֹתוֹ צֶדֶק שֶׁל
 הַנְּחָשׁ הָרַע, אִזּוּ כָּל אוֹתָן נִשְׁמָתוֹת
 שִׁיּוּצָאוֹת, אִף עַל גַּב שְׁכֻלְן טְהוּרוֹת וּכְלִין
 קְדוּשׁוֹת - הוּאִיל וְנִפְלוּ בְּפָגִים, כְּכָל
 אוֹתָם מְקוֹמוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אוֹתָן הַנִּשְׁמָתוֹת,
 כְּלָם נִשְׁפָּרוּ וְנִפְגְּמוּ בְּכַמְהָ צַעַר וְכַמְהָ

חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וּמֵדִי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתּוֹ יבֹא כָּל בֶּשֶׂר
לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָיו אָמַר יי. כָּל בֶּשֶׂר וְדָאֵי, וְדָאֵלִין
יִתְחַדְתּוּן בְּכֹלָא. וּבְעֵינֵין לְחֻדְתּוּתֵי בְּחֻדְתּוּתָא דְסִיְהָרָא.

וְדָאֵלִין אֵינוֹן בְּשׁוֹתְפוּתָא חֲדָא בְּסִיְהָרָא פְּגִימִין
בְּהַהוּא פְּגִימוֹ דִּילָהּ, וּבְגִין כְּדֵי אֵיְהִי שְׂרִיא

בְּגִוּוּיָהּוּ תְדִיר דְּלֹא שְׂבָקָא לֹון כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה

נז) וְאַתְּ דְּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ. וּכְתִיב, (תהלים לד) קָרוֹב יי

לְנִשְׁפָּרֵי לֵב, לְאֵינוֹן דְּסְבָלֵי עִם סִיְהָרָא הַהוּא פְּגִימוֹ,

אֵינוֹן קָרִיבִין לָהּ תְדִיר. וְעַל דָּא לְהַחֲיוֹת לֵב נְדָכָאִים,

בְּאֵינוֹן חַיִּים דְּאַתְיִין לָהּ לְאַתְחַדְתָּא יְהֵא לֹון חוֹלְקָהוֹן.

אֵינוֹן דְּסְבָלֵי עֲמָה יִתְחַדְתּוּן עֲמָה.

וְדָאֵלִין אַקְרוּן יְסוּרִין שְׁל אַהֲבָה, שְׁל אַהֲבָה אֵינוֹן

וְלֹא מֵנִיָּה דְהַהוּא בַר נֶשׁ. שְׁל אַהֲבָה, אֵינוֹן

דְּאַתְפָּגִים נְהוּרָא שְׁל אַהֲבָה זֹוטָא דְאַתְדַּחֲיָא מֵאַהֲבָה

לשון הקודש

דְּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ, וּכְתוּב (תהלים לד) קָרוֹב

הוּ לְנִשְׁפָּרֵי לֵב. לְאוּתָם שְׁפוּבָלִים עִם

הַלְבָנָה, אוּתוֹ הַפָּגִם הֵם קָרוּבִים לָהּ

תְּמִיד. וְעַל זֶה לְהַחֲיוֹת לֵב נְדָכָאִים,

בְּאוּתָם הַחַיִּים שְׂבָאִים לָהּ לְהַתְחַדְּשׁ

יְהִיָּה לָהֶם חֲלָקָם, אוּתָם שְׁפוּבָלִים עֲמָה

יִתְחַדְּשׁוּ עֲמָה.

וְאֵלּוֹ נְקָרָאִים יְסוּרִים שְׁל אַהֲבָה. שְׁל

אַהֲבָה הֵם, וְלֹא מֵאוּתוֹ הָאָדָם. שְׁל

מֵדִי חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וּמֵדִי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתּוֹ

יבֹא כָּל בֶּשֶׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָיו אָמַר ה'.

כָּל בֶּשֶׂר וְדָאֵי, שְׂאֵלוֹ יִתְחַדְּשׁוּ בְּכֹל.

וְצָרִיכִים לְהַתְחַדְּשׁ בְּהַתְחַדְּשׁוֹת

הַלְבָנָה.

וְאֵלּוֹ הֵם בְּשִׁתְפוּת אַחַת עִם הַלְבָנָה

פְּגוּמִים בְּאוּתוֹ הַפָּגִם שְׁלָהּ, וּמִשׁוּם כְּדֵי

הִיא תְּמִיד שׁוֹרָה בְּתוֹכָם, שְׂאִינָה

עוֹזֶבֶת אוּתָם, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (שם נז) וְאַתְּ

רָבָה. בְּגִין כִּד אֵלִין אֵינוּן חֵבְרִים מְשַׁתְּפִים בְּהַדָּה.
 זַבְּאָה חוּלְקָהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי, דְּאֵינוּן
 זְכוּ לְהָא לְמַתְוֵי חֵבְרִים בְּהַדָּה, עֲלִיִּהוּ כְּתִיב, (תהלים
 קכב) לְמַעַן אֲחֵי וְרַעֵי וְגו'.

פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂאָ
 וְנִבְהָ מְאֹד. זַבְּאָה חוּלְקָהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלִי לֹון אֲרַחֵי דְּאוּרִיִּיתָא לְמַתְּדָּ
 בְּהוּ. תָּא חַזִּי, הָא קָרָא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ, הִנֵּה יִשְׁכִּיל
 עַבְדֵי וְאוּקְמוּתָהּ. אֲבָל תָּא חַזִּי, כִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲלְמָא, עֶבֶד לָהּ לְסִיחָרָא וְאוּעֵר לָהּ נְהוּרְתָא
 דְּהָא לִית לָהּ מִנְרַמָּה כְּלוּם. וּבְגִין דְּאוּעִירַת גְּרַמָּה,
 אֲתַנְהָרָא בְּגִין שְׂמִשָּׂא, וּבְתוּקָא דְּנְהוּרִין עֲלֵאִין.

וּבְזִמְנָא דְּהָהּ בִּי מִקְדָּשָׁא קַיִים, יִשְׂרָאֵל הוּוּ

לשון הקודש

לְהֵם דְּרַבִּי הַתּוֹרָה לְלַבֵּת בְּהֵם. כַּאֲ
 רָאָה, הַפְּסוּק הִנֵּה הוּא סוּד עֲלִיוֹן, הִנֵּה
 יִשְׁכִּיל עַבְדֵי וּבְאֵרוּתָהּ. אֲבָל כַּאֲ רָאָה,
 כְּשִׁבְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם,
 עֲשָׂה אֵת הַלְבָנָה וְהַקְסִין לָהּ אֵת אוֹרָהּ,
 שְׁחַרְי אֵין לָהּ מַעְצָמָה כְּלוּם. וּמִשּׁוּם
 שְׁהַקְסִינָה אֵת עַצְמָהּ, הַאִירָה בְּגִלְל
 הַשְּׂמִשׁ וּבְחֻזְק הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

וּבְזִמְנָן שְׁהִיָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיִם, יִשְׂרָאֵל
 הִיוּ מְשַׁתְּדָלִים בְּקַרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת

אֲהֵבָה, אוֹתָם שְׁנַפְנָם הָאוֹר שֶׁל
 הָאֲהֵבָה הַקְסִינָה שְׁגַדְחִית מֵאֲהֵבָה
 רָבָה. מִשּׁוּם כִּד אֵלָה הֵם חֵבְרִים
 מְשַׁתְּפִים עִמָּה. אֲשַׁרְי חֲלָקָם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֵם זְכוּ לָזֶה לְהִיּוֹת
 חֵבְרִים עִמָּה, עֲלִיָּהֶם כְּתוּב (שם קכב)
 לְמַעַן אֲחֵי וְרַעֵי וְגו'.

פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדֵי
 יְרוּם וְנִשְׂאָ וְנִבְהָ מְאֹד. אֲשַׁרְי חֲלָקָם
 שֶׁל הַצַּדִּיקִים שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְּלָה

מִשְׁתַּדְּלִין בְּקוֹרְבָנֵי וְעֲלוֹנֵי וּפּוֹלְחָנֵי, דְּהוּוּ עֲבָדִין
 בְּחֵי וְלִינְאֵי וַיִּשְׂרְאֵלֵי בְּגִין לְקִשְׂרָא קִשְׂרִין וְלֹאֲנַהֲרָא
 נְהוּרִין. וְלִבְתַּר דְּאֲתַחֲרַב בֵּי מְקַדְשָׁא אֲתַחֲשַׁד נְהוּרָא,
 וְסִיחָרָא לָא אֲתַנְהִירַת מִן שְׂמֵשָׁא, וְשְׂמֵשָׁא (דף קפא ע"ב)
 אֲסַתְּלַק מִנָּה וְלֹא אֲתַנְהִירָא, וְלִית לָךְ יוֹמָא דְלֹא
 שְׁלֵטָא בֵּיה לְוֹטִין וְצַעְרִין וְכַאֲבִין בְּמַה דְּאֲתַמַּר.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְמִטֵּי זְמַנָּא דְסִיחָרָא לְאֲתַנְהִירָא, מַה
 כְּתִיב הִנֵּה יִשְׁפִיל עַבְדִּי, עָלֶיהָ דְסִיחָרָא
 אֲתַמַּר הִנֵּה יִשְׁפִיל עַבְדִּי דָּא הוּא רָזָא דְמַהִימְנוּתָא.
 הִנֵּה יִשְׁפִיל, דְּאֲתַעַר אֲתַעְרוּתָא לְעִילָא כְּמַאן דְּאֲרַח
 רִיחָא וְאֲתֵי לְאֲתַעְרָא וְלֹאֲסַתְּפִלָּא. יְרוּם, מְסַטְרָא
 דְנְהוּרָא עֲלָאָה דְכָל נְהוּרִין.

יְרוּם, בְּמַה דְּאֲתַאמַר, (ישעיה ל) וְלִכְן יְרוּם לְרַחֲמֵכֶם.
 וְנִשְׂא, מְסַטְרָא דְאַבְרָהָם. וְגַבְהָ, מְסַטְרָא

לשון הקודש

מה כתוב? הנה ישפיל עבדי. נאמר על
 הַלְבָנָה הִנֵּה יִשְׁפִיל עַבְדִּי, זְהוּ סוּד
 הָאֲמוּנָה. הִנֵּה יִשְׁפִיל - שְׂמַתְעוּרְרַת
 הַתְעוּרְרוּת שְׁלֹמְעָלָה, כְּמִי שְׁהָרִיחַ רִיחַ
 וּבָא לְהַתְעוּרַר וְלְהַסְתַּפֵּל. יְרוּם - מִצַּד
 הָאוּר הַעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּל הָאוּרוֹת.

יְרוּם - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ל) וְלִכְן יְרוּם
 לְרַחֲמֵכֶם. וְנִשְׂא - מִהַצַּד שֶׁל אַבְרָהָם.

וְעַבְדוֹת שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים הַכְּהֻנִּים וְלוֹיִם
 וַיִּשְׂרְאֵלִים כְּדֵי לְקִשְׂרַת קִשְׂרִים וְלְהַאֲרִי
 אוֹרוֹת. וְלֹאֲחַר שֶׁנְּחַרְבַּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 נְחַשְׁדַּת הָאוּר, וְהַלְבָנָה לֹא הוּאֲרָה מִן
 הַשֶּׁמֶשׁ, וְהַשֶּׁמֶשׁ הַסְתַּלַּק מִמֶּנָּה וְלֹא
 הָאִירָה, וְאִין לָךְ יוֹם שֶׁלֹּא שׁוֹלֵטִים בּוֹ
 קָלְלוֹת וְצַעַר וְכַאֲבִים, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאֵר.
 וּבְאֲזוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִגִּיעַ זְמַן הַלְבָנָה לְהַאֲרִי,

דִּי־צַחֲקָא. מְאֹד, מִסְטָרָא דִּי־עֵקֶב. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּתָא,
וְכֹלָא תַד בְּרִזָּא דְחֻכְמָתָא.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא יתְעַר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶתְעָרוּתָא
עֲלָאָה לְאַנְהָרָא לָהּ לְסִיחָרָא בְּדָקָא יְאוּת
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹר הַלְבָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעַת
הַיָּמִים. וּבְגִין כֶּךָ יתּוֹסֵף בָּהּ רוּחַ עֲלָאָה, וּבְגִין כֶּךָ
יתְעָרוּן בְּדִין כָּל אֵינֹן מִיִּתְיָא דְאֵינֹן גּוֹ עֶפְרָא. וְדָא
הוּא עֲבָדִי, רָזָא דְמִכְתָּחַן דְּמֵאֲרִיָּה בִּידִיהּ. כְּמָה דְאַתְּ
אָמַר, (אֵל עֲבָדוֹ זְקַן בֵּיתוֹ וּכְמָה דְאַתְּ אָמַר), (בראשית כד) וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם
אֵל עֲבָדוֹ, דָּא סִיחָרָא כְּמָה דְאַתְמָר, מִטְטְרוּן דְּאִיתְהוּ
עֶבֶד שְׁלִיחָא דְמֵאֲרִיָּה.

זְקַן בֵּיתוֹ כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים לו) נֶעַר הָיִיתִי גַם

לשון הקודש

יתְעָרוּן אֵז כָּל אוֹתָם הַמֵּתִים שְׁהֵם
בְּתוֹךְ הַעֶפְרָא. וְהוּו עֲבָדִי, הַסּוֹד
שְׁמִפְתָּחוֹת רַבּוֹנוּ בְּדוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר וְאֵל
עֲבָדוֹ זְקַן בֵּיתוֹ, וְכְמוֹ שְׁנֵאָמַר (בראשית כד) וַיֹּאמֶר
אֲבִרְהָם אֵל עֲבָדוֹ. זֶה הַלְבָנָה כְּמוֹ
שְׁנֵאָמַר, מִטְטְרוּן שְׁהוּא עֶבֶד שְׁלִיחָ
רַבּוֹנוּ.

זְקַן בֵּיתוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (תהלים לו) נֶעַר
הָיִיתִי גַם זְקַנְתִּי. הַמִּשְׁלַל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ,

וּגְבַהּ - מִהַעֲדֵד שֶׁל יִצְחָק. מְאֹד - מִצְדוֹ
שֶׁל יִעֲקֹב. וְאַף עַל גַּב שְׁבַאֲרוּהוּ, וְהַכֵּל
אֲחֵד בְּסוֹד שֶׁל הַחֻכְמָה.

וּבְאִתּוֹ זְמַן יַעֲזֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הַתְּעָרוּרוֹת עֲלִיזוּנָה לְהָאִיר לְלִבְנָה
כְּרָאוּי, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (שם) וְהָיָה אֹר
הַלְבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה יִהְיֶה
שְׁבַעֲתִים כְּאוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים. וּמִשּׁוֹם
כֶּךָ תִּתּוֹסֵף לָהּ רוּחַ עֲלִיזוּנָה, וּמִשּׁוֹם כֶּךָ

זָקַנְתִּי. הַמּוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, בְּגִין דְּכָל גְּוֹנִין אֶתְחִיזוּן
בֵּיה יְרוֹ"ק וְחַו"ר וְסוּמ"ק.

שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יְרֻכִי, דָּא הוּא צַדִּיק רָזָא דְמִלָּה,
קִיּוּמָא דְעֵלְמָא. דְהָא כְּדִין הָאִי עֶבֶד מְמַנָּא
בְּרָזָא עֲלָאָה לְאַחֲיָא לֹוֹן לְדִיּוּרִי עֶפְרָא וַיִּתְעַבֵּד
שְׁלִיחָא בְּרוּחָא דְלַעִילָא וְלֹאֲתַבָּא רוּחִין וְנִשְׁמַתִּין
לְאַתְרֵיהוּ לְאַיְנוּן גּוּפִי (כ"א דְאַתְאֲכִלוּ) דְאַתְבָּלוּ וְאַתְרַקְבוּ
תַּחֲזוּת עֶפְרָא.

וְאַשְׁבִּיעֶךָ בֵּי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. וְאַשְׁבִּיעֶךָ, מָאִי
וְאַשְׁבִּיעֶךָ. לְאַתְלַבְּשָׂא בְּרָזָא דְשִׁבְעַ
נְהוּרִין עֲלֵאִין דְאַיְנוּן רָזָא דְשְׁלִימוּ עֲלָאָה. אֲשֶׁר לֹא
תִקַּח אִשָּׁה, דָּא הוּא גּוּפָא דְתַחֲזוּת עֶפְרָא דְאִית לִיה
קִיּוּמָא לְאַקְמָא מֵעֶפְרָא. דְכָל אֵינּוֹן דְאַתְקַבְּרוּ בְּה
וְזָכוּ לְאַתְקַבְּרָא בְּאַרְעָא דִישְׂרָאֵל אֵינּוֹן יִתְעַרְוּן

לשון הקודש

וְנִרְקְבוּ תַחַת הָעֵפֶר.
וְאַשְׁבִּיעֶךָ בְּה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם.
וְאַשְׁבִּיעֶךָ - מה זה וְאַשְׁבִּיעֶךָ? לְהַתְלַבֵּשׁ
בְּסוּד שֶׁל שִׁבְעָה אֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם
סוּד הַשְּׁלֵמוֹת הָעֲלִיּוֹנָה. אֲשֶׁר לֹא תִקַּח
אִשָּׁה - זֶהוּ הַגּוּף שֶׁתַּחַת הָעֵפֶר שֶׁיֵּשׁ לוֹ
קִיּוּם לְהַקִּים מִהָעֵפֶר, שֶׁכָּל אוֹתָם
שֶׁנִּקְבְּרוּ בְּה' וְזָכוּ לְהַקְבֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל,

מִשׁוּם שֶׁכָּל הַגְּוֹנִים נִרְאִים בּו יְרוֹ"ק וְלִבָּן
וְאַד"ם.

שִׁים נָא יָדָךְ תַּחַת יְרֻכִי - זֶהוּ הַצַּדִּיק,
סוּד הַדְּבַר קִיּוּם הָעוֹלָם, שֶׁחֲרִי אֹז הָעֶבֶד
הַזֶּה מְמַנָּה בְּסוּד עֲלִיּוֹן לְהַחֲיוֹת אֶת
שׁוּבְנֵי הָעֵפֶר, וַיַּעֲשֶׂה שְׁלִיחַ בְּרוּחַ שֶׁל
מַעְלָה לְהַשִּׁיב הַרוּחֹת וְהַנְּשָׁמוֹת
לְמִקוּמָן לְאוֹתָם גּוּפִים וְשִׁנְאֲכִלוּ שֶׁהִתְבָּלוּ

בְּקִדְמוּתָא, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא. דְכִתְיִב, (ישעיה כו) יְחִיו
 מִתִּיד, בְּקִדְמוּתָא אֲלִין מִתִּין דְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. נְבִלְתִי
 יְקוּמוּן, אִינוּן מִתִּין דְשָׂאֵר אַרְעָאן. וְעַל דָּא לְאִינוּן
 גּוֹפִיהוּן דְיִשְׂרָאֵל דְאַתְקַבְּרוּ תַמָּן, וְלֹא לְגוֹפֵי דְשָׂאֵר
 עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה דְאַסְתָּאבָּא אַרְעָא מִינֵיהוּ.

וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי. מָאִי לְבָנִי. דְכָל
 נְשָׁמִתִּין דְעֵלְמָא דְנִפְקִי מִהֵוּא נְהָר דְנִגְדִיד
 וְנִפְיָק, אִינוּן בְּנִין לְקִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וְעַל דָּא אֲשֶׁר
 לֹא תִקַּח אִשָּׁה, דָּא גּוֹפָא. לְבָנִי, דָּא נְשָׁמִתָּא. מְבִנּוֹת
 הַכְּנַעֲנִי, אֲלִין גּוֹפִין דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְזָמִין
 קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְנַעֲרָא לֹון מְאַרְעָא קִדְשָׁא. כְּמָה
 דְאַתְ אָמַר, (איוב לח) וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים מִכְּנָה. כְּמָאן
 דְמִנְעַר טְלִיתָא מְזוֹתְמָא דִּילָהּ.

לשון הקודש

מאותו נהר ששופע ויוצא, הם בנים
 לקדוש-ברוך-הוא. ועל זה אשר לא
 תקח אשה - זה הגוף. לבני - זו
 הנשמה. מבנות הכנעני - אלו גופות
 של עמים עובדי עבודה זרה שעתידי
 הקדוש ברוך הוא לנער אותם מהארץ
 הקדושה, כמו שנאמר (איוב לח) וינערו
 רשעים מכנה, כמי שמנער טלית
 מהזקמה שלה.

הם יתעוררו בראשונה, כמו שבארנו,
 שכתוב (ישעיה כו) יחיו מתידי, בראשונה -
 אלו המתים של ארץ ישראל. נבלתי
 יקומו - אותם המתים של שאר
 הארצות. ועל זה לאותם גופים של
 ישראל שנקברו שם, ולא לגופות שאר
 העמים עובדי עבודה זרה שהארץ
 נטמאה מהם.

ועל כן, אשר לא תקח אשה לבני. מה
 זה לבני? שכל נשמות העולם שיוצאות

כִּי אֶל אֶרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי תִלְךְ. אֶרְצִי, דָּא הִיא
 אֶרְעָא קַדִּישָׁא דְאִיהוּ קַדְמָאָה לְכָל שְׂאֵר אֶרְעִין
 כְּמָה דְאִתְמַר. (ועל דא כי אל ארצי דא ארעא קדישא דאיהו דיליה בין כל
 שאר ארעין דפליג לון לממנן אחריו) וְעַל דָּא כִּי אֶל אֶרְצִי, וְאֶל
 מוֹלַדְתִּי. פִּינּוּן דְאָמַר אֶל אֶרְצִי מַהוּ וְאֶל מוֹלַדְתִּי.
 אֵלָּא אֶל אֶרְצִי כְּמָה דְאִתְמַר, (מהו) וְאֶל מוֹלַדְתִּי אֵלִין
 אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, וַיִּקַּח הָעֶבֶד כְּמָה דְאִתְמַר.
 עֲשָׂרָה גְמֻלִים, אֵלִין אֵינּוּן עֲשָׂרָה דְרָגִין דְהֵאִי
 עֶבֶד שְׁלָמָא עֲלֵיהוּ, כְּגוֹנָא דְלַעִילָא. מְגֻמְלֵי אֲדָנִיו,
 דְאֵינּוּן כְּתִיבָא גּוֹנָא מִמֶּשׁ כְּמָה דְאִתְמַר, וְהֵאִי עֶבֶד
 שְׁלָמָא וְאִתְתַּקֵּן בְּהוּ.

וְכָל טוֹב אֲדָנִיו בִּידּוֹ, כָּל הַהוּא טִיבוּ רִיחִין
 עֲלָאִין דְנִפְקִי מִגּוֹ אֵינּוּן נְהוּרִין וּבוֹצֵינִין

לשון הקודש

מוֹלַדְתִּי? אֵלוּ הֵם יִשְׂרָאֵל
בא ראה מה כתוב, ויקח העבד – כמו
 שנתבאר. עֲשָׂרָה גְמֻלִים – אלו הם עשר
 דרגות שהעבד הזה שולט עליהם כמו
 שלמעלה. מְגֻמְלֵי אֲדָנִיו – שהם באותו
 גון ממש, כמו שנתבאר, והעבד הזה
 שולט ונתקן בהם.
וְכָל טוֹב אֲדָנִיו בִּידּוֹ – כל אותו טוב

כִּי אֶל אֶרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי תִלְךְ. אֶרְצִי
 – זו הארץ הקדושה שהיא ראשונה
 לְכָל שְׂאֵר הָאֶרְצוֹת, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר. וְעַל
 זֶה כִּי אֶל אֶרְצִי, זֶה הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא שְׁלוֹ בֵּין
 כָּל שְׂאֵר הָאֶרְצוֹת שְׁחֵלַק אֹתָם לְמַמְנֵי אַחֲרֵיהֶם,
 וְעַל זֶה כִּי אֶל אֶרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי. פִּינּוּן
 שְׁאָמַר אֶל אֶרְצִי, מַה זֶה וְאֶל מוֹלַדְתִּי?
 אֵלָּא אֶל אֶרְצִי, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר. (מה זה) וְאֶל

עֲלָאִין. וְכֹל טוֹב אֲדָנִין, הֵהוּא שְׁמוּשָׁא דְשְׁמוּשָׁא
דְּאַתְמִשְׁכָּא בָּהּ בְּסִיחָרָא.

וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל אֲרַם נֶהְרִים, דָּא אֲתֵר דְּאַרְעָא
קַדִּישָׁא דְּבִכְתּוּב תַּפְּנֵן רַחֵל כּוּד חָרִיב בְּיַ
מְקַדְשָׁא. וַיִּבְרַךְ הַגְּמָלִים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר הַמַּיִם,
לְאַתְתַּקְפָּא חִילָהָא בְּתוֹקְפָהָא כְּדָקָא יְאוּת עַד לֹא
תִיעוּל לְאַקְמָא לֹון לְאַיִנוּן גּוּפִין.

לְעֵת עֶרֶב, מָאֵי לְעֵת עֶרֶב. דָּא עֶרֶב שְׁבֵת
דְּאַיְהוּ זְמַנָּא דְּאַלְפֵי שְׁתִּיתָאָה. לְעֵת עֶרֶב כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר (תהלים קד) וְלַעֲבוּדְתוֹ עֲדֵי עֶרֶב, וּכְתִיב, (ירמיה
ו) כִּי יִנְטוּ צִלְיֵי עֶרֶב.

לְעֵת צֵאת הַשָּׁאֲבֹת, דְּהֵהוּא זְמַנָּא זְמִינִין לְמִיקָם
וְלְאַחֲיָא בְּקַדְמִיתָא מְכַל שְׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא,
אַיִנוּן דְּשָׂאֲבֵי מִימּוֹי דְּאַזְרִייתָא (ישעיהו), בְּגִין דְּאַתְּעַסְקוּ

לשון הקודש

מִרְם תַּכְנֵס לְהַקִּים אֶת אוֹתָם הַגּוֹפִים.
לְעֵת עֶרֶב, מָה זֶה לְעֵת עֶרֶב? זֶה עֶרֶב
שְׁבֵת שֶׁהוּא הַזְּמַן שֶׁל הָאֵלֶּף הַשְּׁשִׁי.
לְעֵת עֶרֶב – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קד)
וְלַעֲבוּדְתוֹ עֲדֵי עֶרֶב, וּכְתוּב (ירמיה ו) כִּי
יִנְטוּ צִלְיֵי עֶרֶב.

לְעֵת צֵאת הַשָּׁאֲבֹת – שְׁכָאוֹתוֹ זְמַן
עֲתִידִים לְקוּם וּלְהַחְיוֹת. כְּרָא שׁוֹנָה
מְכַל שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם אוֹתָם שְׁשׂוֹאֲבֵים

הַרְיָחוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שְׁשׂוֹאֲבֵים מִתּוֹךְ אוֹתָם
אוֹרוֹת וּמְאוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים. וְכֹל טוֹב אֲדָנִין
– אוֹתוֹ הַשְּׁמוּשׁ שֶׁל הַשְּׁמֵשׁ שְׁנַמְשָׁבָה
בָּהּ בְּלִבְנָה.

וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל אֲרַם נֶהְרִים – זֶהוּ
הַמְּקוֹם שֶׁל הָאֲרִיזֵן הַקְּדוּשָׁה שְׁשֵׁם
בְּכֵתָהּ רַחֵל כְּשֶׁחָרַב בֵּית הַמְּקַדָּשׁ.
וַיִּבְרַךְ הַגְּמָלִים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר
הַמַּיִם – לְהַתְּנוּק בְּחָהּ בְּחֻקָּהּ כְּרָאוּי

לְשֹׂאבֵי מַיִם דְּאוּרֵייתָא, וְאֶתְתַּקְּפוּ בְּאֵילָנָא דְחַיִּי,
וְאֵינוֹן יִפְקוֹן בְּקַדְמֵיתָא, דְּאֵילָנָא דְחַיִּי גְרָמָא לֹון
דִּיקוּמוֹן בְּקַדְמֵיתָא כְּמָא דְאֶתְמַר.

וּבְנֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֵצְאֹת. מָאֵי יוֹצְאוֹת, כְּמָה דְאֶתְ
אָמַר (ישעיה כו) וְאֶרֶץ רַפְאִים תִּפְּיֵל, דְּזַמְינָא
אַרְעָא לְמַפְלַט מְנָה כָּל גּוֹפִין דְּאֵינוֹן בְּגִוּוּהָ, וְעַל דָּא
כְּתִיב יֵצְאֹת. לְשֹׂאבֵי מַיִם, לְנַטְלָא נְשֻׁמְתָא וְלַקְבָּלָא
לָהּ כְּדָקָא יְאוֹת מְתַקְנָא מֵאַתְרָה כְּדָקָא חַיִּי.

וְחַיָּה הִנְעֶרְהָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֲטִי נָא כִּדְךָ
וְאַשְׁתֵּהּ, בְּגִין דְּהָא אֶתְמַר, דְּכָל אֵינוֹן נְשֻׁמְתִין
דְּעֵלְמָא דְּאֶתְקַיְימוּ בְּהָאֵי עֵלְמָא וְאַשְׁתַּדְּלוּ לְמַנְדַּע
לְמֵאֲרִיחוֹן בְּרֹזָא דְּחֻכְמַתָּא עֲלָאָה. אֵיחֵי סֻלְקַת
וְאֶתְקַיְימַת כְּדִרְגָא עֲלָאָה עַל כָּל אֵינוֹן דְּלֹא אֶתְדַבְּקוּ
וְלֹא יִדְעוּ, וְאֵינוֹן אֶתְקַיְימוֹן בְּקַדְמֵיתָא. וְדָא הוּא

לשון הקודש

כְּדָ כְּתוּב יֵצְאֹת. לְשֹׂאבֵי מַיִם - לְטַל
נְשֻׁמָּה וְלַקְבָּלָה כְּרָאוּי מְתַקְנַת
מִמְקוּמָה כְּרָאוּי.

וְחַיָּה הִנְעֶרְהָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֲטִי נָא
כִּדְךָ וְאַשְׁתֵּהּ, מִשּׁוּם שְׁחֲרֵי נִתְבַּאֵר,
שְׁכַל אוֹתָן נְשֻׁמֹת שֶׁל הָעוֹלָם
שֶׁהִתְקַיְימוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהִשְׁתַּדְּלוּ לְדַעַת
אֶת רְבוּנָם בְּסוּד הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה,
הִיא עוֹלָה וּמְתַקְנַת כְּדִרְגָה עֲלִיוֹנָה עַל

מַיִם הַתּוֹרָה וְנוֹשְׁאִימִים, כְּדִי שְׂיִתְעַסְקוּ
לְשֹׂאבֵי מַיִם הַתּוֹרָה, וְהִתְחַזְּקוּ בְּעֵין
הַחַיִּים, וְהֵם יֵצְאוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁעֵין
הַחַיִּים גְּרַם לָהֶם שְׂיִקוּמוּ בְּרֵאשׁוֹנָה,
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבַּאֵר.

וּבְנֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֵצְאֹת, מַה זֶה
יֵצְאֹת? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כו) וְאֶרֶץ
רַפְאִים תִּפְּיֵל, שְׁעֵתִידָה הָאֶרֶץ לְפִלַט
מִמְנָה כָּל הַגּוֹפּוֹת שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ, וְעַל

שְׁאַלְתָּא דְקָאִים הָהוּא עֶבֶד לְמַנְדַּע וּלְמִשְׁאֵל, בְּמָה
אֶתְעַפְּקַת הָהוּא נִשְׁמַתָּא בְּהַאי עֲלָמָא.

וְאָמְרָה אֵלֵי גַם אַתָּה שְׂתֵּה, אַנְתָּ בְּעֵי לְמִשְׁתֵּי
וְלֹאֲתִשְׁקִיָּא בְּקַדְמִיתָא, וּבִתְרָךְ וְגַם
(ל) גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה. בְּגִין דְּכָל אֵינוּן שְׂאֵר רְתִיבִין אַף
עַל גַּב דְּאֶתְשַׁקְיִין מִהַאי דְרָגָא, בְּלָהוּ אֶתְשַׁקְיִין
מִפּוֹלְחָנָא דְעַדִּיקֵי דִידְעֵי פּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיחוֹן בְּדָקָא
יָאוּת. דְּעַדִּיקֵי יָדְעֵי לְסַפְקָא לְכָל דְרָגָא וְדְרָגָא
בְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא וְגַם (ל) גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה. וְדָאֵי
הִיא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הִכִּיתָ יְיָ לְבֶן אֲדֹנָי. וְדָאֵי הִיא
(ס"א בְּאֶתְעוּרָתָא דְגְלוּתָא דִּילֵי) אִיהוּ גּוֹפָא דְאֲזִדְמַן לְהֵהִיא
נִשְׁמַתָּא עֲלָתָה.

תָּא תְּזִי, דְהָא אֶתְמַר דְּתִיאֻבְתָּא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי

לשון הקודש

מִהִדְרָגָה הַזֹּה, כְּלָם נִשְׁקִים מִעֲבוּדַת
הַצְּדִיקִים שְׂיֻדְעִים עֲבוּדַת רַבּוֹנָם
בְּרָאוּי, שְׂהַצְּדִיקִים יוֹדְעִים לְסַפֵּק לְכָל
דְרָגָה וְדְרָגָה בְּרָאוּי. וְעַל זֶה וְגַם
(ל) גְּמִלְיָךְ אֲשַׁקֶּה. וְדָאֵי הִיא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
הִכִּיתָ ה' לְבֶן אֲדֹנָי. וְדָאֵי הִיא וְס"א
בְּהִתְעוּרָתָא שֶׁל הַתְּפִלָּה שְׁלִין הוּא הַגּוֹפָא
שֶׁהַזִּדְמַן לְאוּתָהּ הַנְּשֻׁמָה הַעֲלִיּוֹנָה.

בַּא רְאָה, שְׂהֵנָה נִתְבָּאֵר שְׂתִשְׁוֹקַת
הַזְּכָר לְנִקְבָה עוֹשָׂה נִשְׁמָה, וְתִשְׁוֹקַת

כָּל אוֹתָם שְׁלֹא נִדְבְּקוּ וְלֹא יָדְעוּ, וְהֵם
מִתְקַיְמִים בְּרָאשׁוֹנָה. וְזוֹ הַשְּׁאֵלָה
שְׂעֻמַּד אוֹתוֹ הָעֶבֶד לְדַעַת וְלִשְׂאֵל,
בְּמָה הִתְעַפְּקָה אוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָה בְּעוֹלָם
הַזֶּה.

וְאָמְרָה אֵלֵי גַם אַתָּה שְׂתֵּה, אַתָּה
צָרִיךְ לְשִׁתּוֹת וְלִהְיוֹת מְשַׁקֶּה
בְּרָאשׁוֹנָה, וְאַחֲרֶיךָ - וְגַם (ל) גְּמִלְיָךְ
אֲשַׁקֶּה, מִשּׁוּם שְׂכָל אוֹתָם שְׂאֵר
הַמְּרַכְּבוֹת, אַף עַל גַּב שְׁנִשְׁקִים

נוֹקְבָא עֶבֶד נִשְׁמָתָא. וְתִיאֵוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי
 דְכוּרָא סְלָקָא וְאֵתְעָרַב בְּתַדָּה דְלַעִילָא וְאֵתְפְּלִיל דָּא
 בְּדָא וְעֶבֶד נִשְׁמָתָא. וּבְגִין כֶּךָּ הִיא הָאִשָּׁה. דָּא הוּא
 גּוֹפָא וְדָאֵי דְאִיהוּ זְמִינָא לְהַהוּא רְעוּתָא דְנִשְׁמָתָא
 דְנִפְקָא מִן דְכוּרָא.

וְאִינּוּן גּוֹפִין זְמִינִין לְאֵתְעָרָא בְּקַדְמִיתָא כְּדָקְאֵמְרוּן.
 וּלְבַתֵּר דְאֵלִין יְקוּמוּן, יְקוּמוּן כָּל אַחֲרֵינִין
 דְבִשְׂאָר אֲרַעָאן, וְיִתְקַיְמוּ בְקִיּוּמָא שְׁלִים, וְיִתְחַדְתּוּן
 בְּחֻדְתוּתָא דְסִיחָרָא, וְיִתְחַדֵּשׁ עַלְמָא כְּמַלְקְדָּמִין. וּכְדִין
 כְּתִיב בְּהַהוּא זְמַנָּא (תהלים קד) יִשְׁמַח יי בְּמַעֲשָׂיו.

וּבְגִין כֶּךָּ (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדִּי, לְאַהֲדָרָא
 נִשְׁמָתִין כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּ. יְרוּם
 וְנִשְׂא וְגָבַהּ מְאֹד, מִסְטָרָא דְכָל אִינּוּן דְרַגִּין
 עַלְאִין כְּדָקְאֵמְרוּן.

לשון הקודש

בְּהַתְחַדְּשׁוֹת הַלְבָנָה, וְיִתְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם
 כְּמוֹ מְקַדְּם, וְאֵז כְּתוּב בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן (תהלים
 קד) יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו.
 וּמִשׁוּם כֶּךָּ, הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדִּי –
 לְהַחְזִיר הַנְּשָׁמוֹת כָּל אַחַת וְאַחַת
 לְמְקוּמָהּ. יְרוּם וְנִשְׂא וְגָבַהּ מְאֹד –
 מֵהַצַּד שֶׁל כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
 כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.

הַנְּקֻבָּה לְזָכַר עוֹלָה וּמִתְעָרַב עִמָּה
 שְׁלֹמֵעֵלָה, וְנִבְלָלִים זֶה עִם זֶה וְעוֹשֶׂה
 נִשְׁמָה. וּמִשׁוּם כֶּךָּ, הִיא הָאִשָּׁה – זֶהוּ
 הַגּוֹרֵף וְדָאֵי, שֶׁהוּא זְמִין לְאוֹתוֹ רְצוֹן שֶׁל
 הַנְּשָׁמָה שִׁנְיָצָאָה מִן הַזָּכָר.
 וְאוֹתָם הַגּוֹפִים עֲתִידִים לְהִתְעוֹרֵר
 בְּרֵאשׁוּנָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ. וּלְאַחַר שְׂאֵלוֹ
 יְקוּמוּ, יְקוּמוּ כָּל הָאֲחֵרִים שֶׁבִשְׂאָר
 הָאֲרָצוֹת וְיִתְקַיְמוּ בְקִיּוּם שְׁלֵם, וְיִתְחַדְּשׁוּ

כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים בֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ
 וְתֹארוּ מִבְּנֵי אָדָם. (ישעיה נב) תָּא תַּזְוִי, דְּהָא
 אֲתָמַר דְּבַר אֲתַחֲרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא, וְשִׁכְנִיתָא אֲתַגְלִי
 בְּגוֹ אֶרְעֵן נּוֹכְרָאִין בִּינֵיהוּ. מַה כְּתִיב, (ישעיה לג) הֵן
 אֲרֹאֲלָם צָעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲבֵי שְׁלוֹם מִרְ יִבְכְּיוּן. כְּלָהוּ
 בָּבוּ עַל דָּא, וְקִשְׁרוּ בְּכִיָּה וְאַבְלָא. וְכָל דָּא עָלָה
 דְּשִׁכְנִיתָא דְּאֲתַגְלִיָּא מֵאֲתַרְהָ, וְכַמְּה דְּאִיהִי מִשְׁתַּנִּית
 מִכְּמַה דְּהוֹת. אוֹף הָכִי בַּעֲלָה לָא נְהִיר נְהוּרִיָּה
 וְאַשְׁתַּנִּי מִכְּמַה דְּהוֹת, דְּכְתִיב, (ישעיה יג) חֲשַׁךְ הַשָּׁמַשׁ
 בַּצֹּאתוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ.

דְּבַר אַחַר בֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ, מֵהֵאִי עֶבֶד
 דְּאַשְׁתַּנִּי דְּיוֹקְנִיָּה וְגוֹנִיָּה מִכְּמַה דְּהוֹת. דְּבַר
 אַחַר בֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה
 א) אֲלִבְיַשׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשִׁק אֲשֵׁיִם כְּסוֹתָם. דְּהָא

לשון הקודש

שְׁהִיְתָה, אִף כִּד בַּעֲלָה לָא מֵאִיר אורו
 וְהִשְׁתַּנָּה מִכְּמַו שְׁהִיָּה, שְׁכַתוֹב (שם א)
 חֲשַׁךְ הַשָּׁמַשׁ בַּצֹּאתוֹ, וְעַל זֶה כְּתוּב בֵּן
 מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ.

דְּבַר אַחַר בֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ –
 מֵהָעֶבֶד הַזֶּה שְׁהִשְׁתַּנָּה דְּיוֹקְנֵנוּ וְגוֹנֵנוּ
 מִכְּמַו שְׁהִיָּה. דְּבַר אַחַר בֵּן מִשְׁחַת
 מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ – כְּמַו שְׁנֹאמַר (שם א)
 אֲלִבְיַשׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשִׁק אֲשֵׁיִם

(ישעיה נב) כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים בֵּן
 מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ וְתֹארוּ מִבְּנֵי אָדָם,
 בַּא רְאֵה, שְׁהִיָּה נֹאמַר שְׁכַתוֹב נְחֻרַב
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהִשְׁכִּינָה גְלִתָּה לְתוֹךְ
 אֶרְצוֹת נְכָרִיּוֹת בִּינֵיהֶם, מַה כְּתוּב? (שם
 א) הֵן אֲרֹאֲלָם צָעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲבֵי שְׁלוֹם
 מִרְ יִבְכְּיוּן, כְּלָם בָּבוּ עַל זֶה וְקִשְׁרוּ בְּכִיָּה
 וְאַבְל, וְכָל זֶה עַל הַשְׁכִּינָה שְׁגָלְתָה
 מִמְּקוֹמָה. וְכַמְּה שְׁהִיא מִשְׁתַּנִּית מִכְּמַו

מִיּוֹמָא דְאַתְחַרְבַּ בִּי מִקִּדְשָׁא לָא קִיַּיְמוּ שְׁמַיִם
 בְּנִהוּרָא דְלְהוֹן, וְרִזָּא דְמִלְּה בְּרִכָּאן לָא שְׂרַיִין אֶלָּא
 בְּאַתְר דְאַשְׁתַּפְּחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא, וְאוֹקְמוּהָ. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, (בראשית ב) זָכַר וְנִקְבָּה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם. וּבְגִין
 כִּד מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ.

וְדָא הוּא כְּמָה דְכְּתוּב, (ישעיה נז) הַצְדִּיק אָבַד, אָבוּד
 אִו נְאָבַד לֹא נְאָמַר, אֶלָּא אָבַד, דְלֹא שְׂרַיִין
 בְּרִכָּאן אֶלָּא בְּאַתְר דְאַשְׁתַּפְּחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחֻדָּא
 כְּמָה דְאַתְמָר. בְּגִין דָּא בְּהָהוּא זְמַנָּא דְלֹא אֲשַׁתַּבַּח
 (דף קנב ע"ב) דְבוּרָא בְּחֻדָּה, וְכִדִּין פֶּל אֵינּוּן נִשְׁמַתִּין דְנִפְקִי
 כְּלָהוּ תְּוִי לְהוּ שְׁנוּיָא מִכְּמָה דְהוּוּ בְּזְמַנָּא דְשְׁמִשָּׂא
 אֲתַתְּפַר בְּסִיחְרָא כְּמָה דְאַתְמָר. וְעַל דָּא אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
 יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו' וְאַתְמָר.

וְהוּא נַעַר, בְּגִין דְלֹא מִתְּפַרְשִׁין לְעֵלְמִין, צַדִּיק

לשון הקודש

שורות פְּרָכּוֹת אֶלָּא בְּמָקוֹם שְׁנַמְצָאִים
 זָכַר וְנִקְבָּה יַחַד, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר. מִשּׁוּם
 זֶה בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁלֹא נִמְצָא הַזְכָּר עִמָּה,
 וְאִז כָּל אוֹתָן נִשְׁמָוֹת שְׁוִיָּצָאוֹת, לְכַלֵּן
 הִיָּה לְהֵן שְׁנוּי מִכְּמוֹ שְׁהוּוּ בְּזְמַן
 שְׁהַשְׁמִשׁ מִתְּחַבֵּר בְּלִבְנָה, כְּמוֹ
 שְׁנַתְּבָאָר. וְלִכְּן אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף
 וְגו', וְנִתְבָּאָר.

וְהוּא נַעַר, מִשּׁוּם שְׁאִין נִפְרָדִים

כְּסוּתָם. שְׁחַרֵי מַיּוּם שְׁנַחְרַב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ לֹא עָמְדוּ הַשְּׁמַיִם בְּאוֹרָם, וְסוּד
 הַדָּבָר – הַפְּרָכּוֹת לֹא שׁוֹרֹת אֶלָּא
 בְּמָקוֹם שְׁנַמְצָאִים זָכַר וְנִקְבָּה, וּבְאַרְוֵהוּ
 כְּמוֹ שְׁנַמְצָאִים (בראשית ב) זָכַר וְנִקְבָּה בְּרָאם
 וַיְבָרֶךְ אֹתָם, וּמִשּׁוּם כִּד מִשְׁחַת מֵאִישׁ
 מֵרְאֵהוּ.

וְזֵהוּ בְּכְתוּב (ישעיה נז) הַצְדִּיק אָבַד. אָבוּד
 אִו נְאָבַד לֹא נְאָמַר, אֶלָּא אָבַד, שְׁאִין

וַעֲדִי"ק בְּחֶדְא אֵינוֹן, בְּמָה דְאִיהִי אֶתְקַרִיאת בְּשֵׁמָא
דְּדְכוּרָא, תְּכִי נָמִי אֶתְקַרִי אִיהוּ בְּשֵׁמָא דִּילָהּ דְּכְתִיב
וְהוּא נֶעַר.

אֶת בְּנֵי בְלָחָה וְאֶת בְּנֵי זְלָפָה, בְּכַלְהוּ קָיִמָא
לְחֶדְתָּא לֹוֹן בְּדָקָא יְאוּת וְלֹאֲשֶׁתְעִשְׂעָא לֹוֹן
בְּחֶדְוָה דִּילִיָּהּ. דְּכַלְהוּ עֲנַפִּין וְכַלְהוּ עָלִין, בְּכַלְהוּ
מִתְבָּרְכִין בְּחֶדְוָה דִּילִיָּהּ.

אַלְהָ תְלֻדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, בְּמָה דְאֶתְמַר דְּכָל
דִּיוֹקְנָא דִּיעֲקֹב הָוָה בֵּיהּ בִּיוֹסֵף, וְכָל מַה
דְּאִירַע לְהֵאִי אִירַע לְהֵאִי, וְתִרְוּוּיָהוּ בְּחֶדְא אֲזִלִי. וְדָא
הוּא רְזָא דְאֶת ו'ו' דְּאֲזִלִי תִרְוּוּיָהוּ בְּחֶדְא, בְּגִין דְּאֵינוֹן
רְזָא חֶדְא וְדִיוֹקְנָא חֶדְא.

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, הָא אֹיְקָמוּהָ דְּהָוָה
אָמַר לְאֲבוּי עֲלִיָּהוּ דְּהוּוּ אַכְלִי שִׁיפָא מִבְּעֵלִי

לשון הקודש

אַלְהָ תְלֻדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמוֹ שְׁנַתְבְּאָר,
שְׁכָל דְּמוּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הִיָּתָה בִּיוֹסֵף, וְכָל
מַה שְׂאָרַע לָזֶה אָרַע לָזֶה, וְשִׁנְיָהֶם
הוֹלְכִים יחד. וְהוּוּ הַסּוּד שֶׁל הָאוֹת ו'ו',
שְׁשִׁנְיָהֶם הוֹלְכִים יחד, מְשׁוּם שֶׁהֵם סוּד
אַחַד וְדְמוּת אַחַת.

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, הָרִי
פְּרִשׁוּהָ שֶׁהָיָה אוֹמֵר לְאֲבוּי עֲלִיָּהֶם שֶׁהִיוּ

לְעוֹלָמִים, צִדִּי"ק וְעֲדִי"ק הֵם יחד. כְּמוֹ
שֶׁהִיא נִקְרְאת בְּשֵׁם שֶׁל הַזְּכָר, גַּם כִּף
הוּא נִקְרָא בְּשֵׁם שְׁלָהּ, שְׁכַתוּב וְהוּא
נֶעַר.

אֶת בְּנֵי בְלָחָה וְאֶת בְּנֵי זְלָפָה. בְּכַלְהֶם
עוֹמְדֵת לְחֶדֶשׁ אוֹתָם פְּרָאוּי וְלֹאֲשֶׁתְעִשְׂעָא
לְהֶם בְּשִׁמְחָה שְׁלוֹ. שְׁכָל הָעֲנַפִּים וְכָל
הָעֵלִים, כְּלָם מִתְבָּרְכִים בְּשִׁמְחָתוֹ.

חַיִּין כִּד אֵינּוֹן חַיִּין. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רָעָה, וְכִי
 הָא בְּמַנְיָנָא הוּוּ אֵינּוֹן בְּנֵי שְׂפָחוֹת, חֵידָּ הוּוּ מְזֻלְזָלִין
 בְּהוֹן בְּנֵי לָאָה, וְחֵידָּ הוּוּ אֲכָלִין אֲבָר מִן חֲחֵי וְהוּוּ
 עֲבָרִין עַל פְּקוּדָא דְּמֵאֲרִיחוֹן. דְּהָא פְּקִיד עַל בְּנֵי נַח
 פְּקוּדָא דָּא. בְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית ט) אַךְ בְּשָׂר
 בְּנַפְשׁוֹ דְּמֹו לֹא תֹאכְלוּ, וְאֵינּוֹן הוּוּ אֲכָלִי לִיָּה וְעֲבָרִין
 עַל פְּקוּדָא דְּמֵאֲרִיחוֹן. אֲלֹא יוֹסֵף הָוָה קֹאמַר, וְעַל
 דָּא אֲתַעֲנֵשׁ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֶת דִּבְתָם רָעָה, בְּמָה דְּאוּקְמוּהָ
 דִּיחֲבֵי עֵינֵיהוּ בְּכַנּוֹת אֲרַעָא, וְדָא הוּוּ דִּבְתָם
 רָעָה. לִינְקָא לְכָל אֵינּוֹן דְּרַגְוִין דְּלֹא קְדִישִׁין (ד"א ל"ג אף
 על גב) דְּאֵתִיין מְסַטְרָא מְסַאבָּא:

וְיִשְׂרָאֵל אָהֵב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זְקֻנִים
 הוּוּ לֹו וְעָשָׂה לֹו כְּתַנְת פְּסִים. רַבִּי

לשון הקודש

אותם ועוברים על מצות רבונם? אלא
 יוסף היה אומר, ועל זה נענש.

רבי יהודה אומר, את דבתם רעה –
 כמו שבאררהו שנתנו עיניהם בכנות
 הארץ, והיו דבתם רעה, להיניק את כל
 אותן הדרגות שאינן קדושות וד"א אף על
 שפאות מצד הטמאה.

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי

אוכלים איבר מבעלי חיים פשהם חיים.
 ויבא יוסף את דבתם רעה, וכי זה במנן
 היו אותם בני השפחות, איך היו
 מזולזלים בהם בני לאה, ואיך היו
 אוכלים איבר מן החי והיו עוברים על
 מצות רבונם, שהרי צוה על בני נח
 מצוה זו, כמו שנאמר (בראשית ט) אך בשר
 בנפשו דמו לא תאכלו, והם היו אוכלים